

Izhaja vsak petek dopoldne. Izdaja konsorcijski
Mali list. Naslov: Mali list, Trieste, ca-
sella centro 37. — Urad: via Imbriani 9-III.

Odgovorni urednik: dr. L. BEROŠ.
POSAMEZNA ŠTEV. 25 STOTINK.

NAROČNINA za celo leto 10 L., pol leta 5
L., četrt leta 3 L. — IZVEN ITALIJE
celo leto 24 L., pol leta 12 L., četrt leta 6 L.

MALI LIST

TEDNIK ZA NOVICE IN POŠTILJE

CENA OGLASOV IN OBJAV

Za 1 cm višine v 1 stolpcu 4 L.

Pri 5 kratni objavi 20% popusta, pri 10 kratni
objavi 30%, pri 25 kratni objavi (pol leta)
40%, pri 52 kratni objavi (celo leto) 50%
popusta.

MALI OGLASI: 30 stotink vsake besede
v navadnem tisku; za posebno 40 st. po
VELIKI OGLASI: 100 stotink vsake besede

Mali koledar.

Petek, 18. februarja: Simeon; Flavi-
jan; Heladij. — Sobota, 19.: Julijan;
Konrad. — Nedelja, 20.: Eleverij (Slo-
bodan). — Ponedeljek, 21.: Eleonora;
Irena; Maksim. — Torek, 22.: Sv. Pe-
tra stol v Antiohiji. — Sreda, 23.: Peter
Damijan; Romana. — Četrtek, 24.: apo-
stol Matija (Bogdan); Sergij. — Petek,
25.: Valburga; Viktorin.

MALE NOVICE

Državno posojilo.

Minister Volpi je izdal poročilo o na-
biranju državnega (liktorskega) posoji-
la. Plakatov je bilo mabitih 2 milijona,
kartonov z napisom «Prestito del litto-
rio» je bilo pol milijona, izdanih je bilo
850 tisoč reklamnih koledarjev in 3 mi-
lijone reklamnih dopisnic. Tiskovin za
podpisovanje je bilo 20 milijonov. Te
tiskovine in vse reklamne tiskovine so
se razposlale po državi v 105 tisoč pa-
ketov. Stroški za vse to so znesli nekaj
manj ko 14 milijonov lir. Podpisane
je bilo v posojilo 3 milijarde in 150 mi-
lijonov kapitala.

Jetnišničarjem.

Po izplačilu zastankov so me nekateri
jetnišničarji obvestili, da jim oblastvo
ni odštelo svote, kakor sem jim bil ja-
vil, temveč nekaj manj. Včeraj sem po-
izvedoval na ministrstvu po vzroku in
izkazalo se je, da jim je vlada izplačala
zastankov le za 2 leti in pol mesto za
tri. Pritečejo jim še zastanki od 1. ja-
nuarja do 30. junija 1924., kar sem pro-
sil, naj jim čim prej izplačajo. Obljubili
so, da se to v kratkem zgodi.

Rim, 10. febr. 1927.

Dr. Besednjak.

Vojakom.

Kakor nam je bilo oblastveno javlje-
no, ni vojakom dovoljeno pošiljati po-
zdrave potom časopisja. Zato tudi časo-
pisim ni več dopuščeno take pozdrave
objavljati. Vojaki naj to vzamejo na
znanje in naj si dotične znamke pri-
hramijo.

Spremembe v diplomaciji.

Jugoslovanski poslanik v Rimu, Ba-
lugdžič, je prestavljen v Berlin ter je
že nastopil novo službo. Italijanski po-
slanik v Belgradu, Bodrero, je tudi po-
klican nazaj v Rim. Kdo ga bo nado-
mestil, se še ne ve. Listi so pisali, da
je imel Balugdžič takoj po prihodu v
Berlin zaupne razgovore s tamošnjim
ruskim poslanikom. V zvezi s tem po-
ročilom se domneva, da se Jugoslavija
v svoji zunanji politiki približuje Rusiji.
Enako mamerava narediti tudi Češko.
Sprijazniti se hočejo tudi z Nemčijo.

Zaupniki.

V vodstvo tržaškega fašizma so ime-
novani, oz. potrjeni tudi trije podeželski
zaupniki: Avrelj Barbettani za tržiško
okrožje (brez Gradeža), Milko Grazioli
za sežansko okrožje, dr. Renato Stecher
pa za postojnsko.

Stara vojašnica

sredi Trsta se prazni. Vojaštvo se seli
v nove vojašnice v Rocolu. Staro vo-
jašnico bodo podrli in naredili prostor
za zidavo hiš. Vojašnica je bila na tem
kraju že za časov Marije Terezije.

SLIKANE ZGODBE.

Kako so bili letos veseli naši otroci,
ko jim je očka prinesel domov «Ko-
lačke», ki jih je izdala «Goriška Mo-
horja družba»? Tudi letošnjo jesen bodo
Mohorjani prejeli slično koristno in lepo
knjigo za otroke. In sicer Zgodbe sv.
pisma stare zaveze. Vsako zgodbo bo
spremljala slika. Starši, vpišite se brž
v Mohorjevo družbo, da prejmete «Sli-
kane zgodbe» in še štiri knjige.

Šiba potresa v Bosni in Dalmaciji

Podrte hiše. Človeške žrtve. Milijonska škoda.

V ponedeljek 14. t. m. nekako ob 4.
zjutraj so tudi v Trstu in po teh krajih
nekateri čutili potres, vendar ni bil tako
hud, da bi se nasplošno ljudje vzbudili
ali celo splašili. Tudi po celi Italiji so
suneč čutili in potresne opazovalnice so
ga začrtale.

V Jugoslaviji pa je bil ta potres zelo
močan. Zadel je Hercegovino, Južno
Dalmacijo in Bosno. Središče sunka je
bilo med Ljubljano in Dubrovnikom.
V Ljubljano je bilo skoro zrušenih ka-
kih 30 hiš; podrli so se pošta in tobačna
tovarna. Tudi po vaseh tam okoli se je
podiralo in ostalo je brez strehe na ti-
soče ljudi. Hudo je bil prizadet tudi
Mostar, glavno mesto Hercegovine. Stre-
slo je tako strašno, da so hiše pokale in
se valili gibaniki ter padali strešniki po
tleh. Ljudje so planili iz postelj kar ven
na prosto, da si rešijo življenje. V Du-
brovniku so tudi hišam pokale stene in

v nekem hotelu se je strop udril. V Per-
koviću se je utrgal zemeljski plaz ter
zasul več hiš. Na Kosovem polju se je
na nekem kraju zemlja pogreznila in ž
njo vred več hiš, da so kar izginile. V
Metkoviću je bila porušena železniška
postaja. Promet je pretrgan. Tudi brzo-
javne in telefonske naprave so razde-
lane.

Opazovalnica v Belgradu je zaznamo-
vala prvi sunek ob 4. uri 22 min. zju-
traj. Sunki so se ponavljali; bilo jih je
19 v 20 minutah. Nekaterim opazovalnim
aparatom so se polomile osti. V Slove-
niji potres ni bil hud, a čutili so ga
povsod. V onih krajih tam doli je pa
spričo ostre zime nesreča zelo občutna.
Vlada je poslala nujno vojaško pomoč
v tiste kraje. Natančnih poročil o škodi
še ni, vendar se računa, da je par sto
ljudi izgubilo življenje.

Novo vodstvo.

Po dolgem času je bilo za Trst ime-
novano novo fašistovsko vodstvo. Na če-
lu je tajnik inženir Karel Barduzzi.
Člani so: inž. Jožef Kobol, profesor
Bruno Kocjančič, advokat Pavel Cuzzi,
komendant Viktor Fresco, markeze
Anzelm Guerrieri-Gonzaga, vitez Albert
Pariot-Ascarri, advokat dr. Pieri Pieri.

Nemci v Jugoslaviji

se nimajo posebej slabo. Dokaz je to,
da so sklenili podpirati sedanjo vlado.
Slovenski minister Kulovec je določen
za člana posebnega odbora, kateri se
bo z Nemci pogajal, kako urediti njho-
vo razmerje do države ter ugoditi njho-
vim narodnim zahtevam. Dobro ravna-
nje z Nemci je naredilo tudi v nemški
državi ugodno razpoloženje napram
Jugoslaviji. Pisalo se je, da slovenski
voditelj dr. Korošec pojde celo v imenu
jugoslovenske vlade v Berlin, da vidi,
kako bi se dalo vpeljati tesnejše sodelo-
vanje med Nemčijo in Jugoslavijo v ve-
liki politiki.

Dvakrat v smrtni stiski.

Ladja «Morava» se je nedavno potopila
blizu črnogorskega Bara. Z nje se
je rešilo 5 mornarjev, ki so splavali na
breg. Od tam so se napotili preko črno-
gorskih skal in grap. Ker je bil en mor-
nar ranjen, so ga morali nositi. Ko so
prišli v neko vas, so jih hoteli ljudje
ubiti, ker so mislili, da so kačaki (bal-
kanski razbojniki). Z največjo težavo
so si znova rešili življenje. Ko so kmete
prepričali o svojem žalostnem položaju,
so jih ti lepo sprejeli, nahranili in
oblekli. Končno so jim dali na razpo-
lago konje in vozove, da so se odpeljali
do Sutomore. Nesrečni brodolomci so
zgubili vse in si še poleg tega pokvarili
zdravje.

Narobe svet.

Ruski voditelji so pričeli organizirati
v Urgi nacionalno mongolsko-burjatsko
vojsko. Vojaki so se učili z vneto ka-
kor se spodobiti potomcem velikega Čin-
gis-kana. Končno pa je prišlo do verske-
ga prepira, ki je povzročil razpustitev
prve mongolske brigade. Vojaki so nam-
reč zahtevali, naj se ustanovi služba
vojnege «šaman», to je čarovnika. Del
Mongolov veruje namreč v številne bese
(zle duhove) in moče na vojno, če ne za-
čara šaman hudobcev s plesom in bob-
nanjem. Sovjetski poveljnik Sinjuhin
je zaman dokazoval, da ne more rdeča
vojska podpirati verskih predsodkov in

da so tudi na Ruskem odpravljeni vojni
duhovniki. «Šamani miso vaši popi», so
mu odgovarjali uporni vojaki, «mi pa
močemo, da nas uničijo besi». Sovjetski
listi pišejo zdaj, da se mora poiskati
neka rešitev tega težavnega vprašanja.
Ruska vlada bo iz političnih in vojaških
razlogov najbrže ugodila Mongolom in
tako se utegne zgoditi, da bodo pagan-
ski vojski imeli svoje «šamane», krščan-
ski ruski vojski pa bodo brez svojega
duhovnika. Take so posledice komu-
nistične borbe proti «verskim predsod-
kom».

Umetni zobje so izdali zločin.

Niels Sörensen v mestu Ladby na o-
toku Fünen v danski državi je zadavil
svojo ženo. Je to delomržen človek, ki
se ni prav nič brigal za delo in gospo-
darstvo. Vse posle sta morala opravljati
žena in sin. Z ženo se je vedno pre-
piral. Ko je nekega dne prišel opoldne
domov in godrnjal, mu je žena očitala
lenobo. Začela sta se pretepati in
končno je ženo zadavil. Truplo je zavle-
kel v drvarnico in ga tam zakopal. Ko
je sin vprašal po materi, je dejal, da je
ni videl. Takoj nato pa jo je zakopal
še globlje in na vrhu in po vsej drvar-
nici nametal gnilega krompirja. Policija
je iskala izginulo ženo, pa je ni našla.
Pse je motil smrad po gnilem krom-
pirju. Ko se je zadeva že pozabila, je
sin slučajno našel v drvarnici materino
umetno zobovje. Preiskava se je začela
znova, zločinca so aretirali in izpraše-
vali, zapletel se je v protislovja in
končno priznal zločin.

Vesela ječa.

V Leningradu so obsodili na dve leti
zapora ravnatelja III. mestne ječe,
Černjakova, ter bo moral delati pokoro
kot kaznjenev v lastnem zavodu. Černja-
kov je namreč dovolil jetnikom obiske
v mestu, pijančevanje in slično ter za
to jemal denar. Izposodil je tudi službene
revolverje dvojici zaprtih roparjev, ki
sta potem napadla različne bogataše
ter delila plen z ravnateljem.

Knez-delavec umrl.

V Mariboru je umrl ruski knez Boris
Aleksandrovič Obolenski. Pokojni je bil
rojen l. 1870. v Moskvi in je bil pred po-
begom iz domovine carski polkovnik. V
Mariboru je živel s svojo rodino v ve-
likem pomanjkanju. Preživljal je sebe
in svoje z navadnim ročnim delom v
vrtinariji Džamonja. Kot bivši polkovnik
je bil rajni pokopan z vojaškimi častmi.

MIHEC: Od hiše do hiše pot ubiraj,
JAKEC: za Mohorjevo družbo agitiraj.
Po tisku in branju se sedi,
al' vodi narod Bog al' zlodil.

Napredek-nazadek.

«Jod» je snov, splošno znana po «jo-
dovi tinkturi», s katero se rane namaže-
jo, da se zabrani prisad. Jod je pa tudi
za notranje zdravje potrebna snov; na-
haja se v naši vsakdanji hrani in tudi
v vodi; če pa joda v hrani ali vodi ne-
dostaja, tedaj oboli «ščitna žleza» pod
vratom, naredi se golša ali krog. Na
Koroškem je golša razširjena zato, ker
v tamošnjih vodah manjka joda. Na
Nemškem pa so opazili, da čimbolj u-
porabljajo poljedelci tovarniška gnojila,
tembolj se širi golša; v tistih gnojilih
ni joda in zato ga tudi v pridelkih
(žit - moki - kruhu) ni dovolj. Izšla
je vladna naredba, da se mora v tovarni
gnojil nalašč dodovati primerna množi-
na joda, da bodo nemški vratovi zopet
spodobni.

Dva nova prekomorska parnika

je kupilo v Ameriki parobrodno društvo
Vesna na Sušaku. Prvi z imenom Bel-
grad dospe na Sušak že koncem tega
meseca. Bo najmoderneje opremljen.

OPOMBE

Kulturna čenča. V «Edinosti» je nekdo
napisal dopis iz Soče; v dopisu je blek-
nil prazno rečenico, da tja gor še ni
«pljusknil val kulture». V Straži mu drug
dopisnik krepko odgovarja in našteva,
koliko tam gori berejo. Pri liberalčeti
je sploh navada videti kulturo le v puh-
lih rečenicah, zdravicah, plesih in
modnih razuzdanostih. Kjer je tega pre-
malo, tam liberalčič ne vidi kulture.
Takle kulturjeveč je pristna čenča.

Nebod'mo šalobarde! V «Edinosti» se
radi oglašajo jazikoslovci. Tako je tudi
neki znan — i — napisal v tisti kot
razpravo, katera pa sega čez okvir je-
zikoslovja. Naslov ji je dal: «Bosiljak,
Kranjci in Planinski Hrvatje». Lotil se
je napisati kritiko «Jelkinega nage-
lčaka», mohorjanom znane povesti, ka-
tera je bila prevedena iz hrvaščine. Kaj
reče gospod — i — v svoj razpravi? 1. Da
so prevodi iz hrvaščine nepotrebni, 2.
Da je slovenščini odzvonilo tudi v Ju-
goslaviji. Vsa njegova razprava izzveni
v zahtevo: Slovanci naj se po kratki
poti pohrvatijo. — Tega profesorja bo
slovensko ljudstvo penzioniralo z nje-
govim iliristvom vred, čeravno morda
ni še prestar. Torej slovenski mohorjan
naj bere hrvaške bukve s slovarjem v
roki? (Kaj votlo doni, gospod ilirec?) In
ljudstvo, ki je imelo Prešerna in Slom-
ška (ta je bil celo štajerc), Župančiča in
Cankarja, to ljudstvo naj se v kritičnih
dneh pomiri z originalno tolažbo: slo-
venščina je že tako ali tako fuč! In to
nesramno laž naj ljudstvo bere črno na
belem v «Edinosti»; ista «Edinost» pa
se bo hvalila pri drugi priliki, da ona
vzdržuje slovensko narodno zavest. —
Tako globoko je že padel primorski li-
beralizem.

Kako je s politiko

NOVA VLADA V JUGOSLAVIJI.

O vladni spremembi v Jugoslaviji smo že sporočili v 6. št. «Malega lista», a se nismo pri stvari pomudili. Ker pa ima ta sprememba precejšen pomen za poznanje razmer v sosednji nam državi, zato si nekoliko pobliže ogledimo novo tamošnjo vlado.

Radič pod kapom.

Prejšnjo vlado sta držali srbska radikalna stranka in Radičeva hrvaška «seljačka» stranka. Radikalci pa so vedno godrnjali proti Radiču, ker je nestanovitni kakor petelin na vrhu zvonika in pa strašno rad govori. Te njegove slabe lastnosti so mu v očeh državnih mož vzele potrebni ugled in spoštovanje, zato si Štefan vključil velikemu številu zvestih poslancev ni mogel priboriti v vladi nobene veljave. Radikalci so vladali sami naprej, kakor da bi ne bilo ne Štefana, ne dične «seljačke republike» njegove. To je pa tudi dobrodušnega Stipico jezilo, zato je zdaj tu zdaj tam zarobantil proti radikalskim zaveznikom.

Volitve in batine.

Dne 23. januarja so bile po celi Jugoslaviji volitve v oblastne skupščine (deželne zbornice). Pri teh volitvah se je posebno jasno pokazalo, da je Stipica brez vpliva v Beogradu. Uradništvo in orožništvo je po raznih krajih očitno delalo proti Radičevi stranki. So namreč kraji, kjer je sploh navada taka, da smejo voliti samo vladni pristaši; pa četudi je bil Radič tedaj še na vladi, so bili njegovi vendar po raznih krajih preganjeni in celo tepeni, «zmagali» pa so radikalci. To «volilno» postopanje izbilo je sodu dno. Radič je zahteval, da mora notranji minister Maksimović odstopiti, češ da je odgovoren za volilne hudobije. Radikalci pa so to zahtevo odbili. Nato je Radič s svojimi poslanci v državni skupščini glasoval proti radikalcem, vlada je prišla pod voz in Uzunović je postal kralju demisijski.

Pogajanja.

Z Radičem se radikalci sploh niso hoteli vnovič pogajati. Hoteli so se približati Davidoviču in njegovim demokratom, a ti so tudi odklonili. Šele tedaj jo Uzunović resno povabil Slovence k zeleni mizi. Dr. Korošec je izjavil, da bodo Slovenci vstopili v vlado, zakaj pa ne, toda samo s pogojem, da bo to kaj koristilo slovenskemu ljudstvu. Predvsem so zahtevali Slovenci, da vlada vzame resno v pretres gospodarske težave in davčno breme. Odklonili so tudi vsako poniževanje in zatajevanje programa Slovenske ljudske stranke, ker ni časa, da bi se zbijale burke kakor nekoč z Radičem.

Slovenci v vladi.

Uzunović je sprevidel, da je Slovenska ljudska stranka najbolj resna stranka v parlamentu, katere v noben kraj ne pretirava s frazami, ampak hoče, da se res nekaj stori za državo in za ljudstvo. Zato je pristal na mnoge slovenske zahteve ter sprejel v vlado tri slovenske ministre. Za poljedelskega ministra je dr. Kulovec, ki je že svoječasno upravljal isto ministrstvo; minister za socialno politiko je dr. Andrej Gosar, voditelj krščansko-socialnega delavstva v Sloveniji; tretji slovenski minister je dr. Dušan Sernec, profesor ljubljanske tehnike; on je dobil ministrstvo javnih naprav. Vsi trije slovenski ministri so priznani strokovnjaki in odlični javni delavci, ki bodo delali v ministrski službi čast slovenskemu imenu.

Delo.

Državni proračun mora biti sprejet v skupščini do 1. aprila. Načrt proračuna je izdelala še prejšnja vlada, zato se od nove vlade ne more zahtevati, da vsega prevzame. Delo za rešitev gospodarske krize se bo moralo vršiti postopno in šele čez dalj časa se bo videlo, ali bo nova vlada svoje nalogo izpolnjevala zadovoljivo ali ne. V sedanji načrt proračuna se morejo vnesti le majhni popravki, prihodnji proračun pa bo treba pripravljati bolj temeljito.

Prvi uspehi.

Ko so se avstrijske krone menjavale v dinarje, takrat je vlada vzela od megalcev državno brezobrestno posojilo na ta način, da je namesto 100 dinarjev izplačala samo 80, za 20 dinarjev pa je dala zakladni list ali «bon». Leta in leta je to posojilo ležalo. Čimbolj pa je začelo ljudem denarja nedostajati, tembolj so godrnjali, češ ali bo vlada izplačala že enkrat tiste bone, ali ne. Nekateri so že čisto obupali. Sedanja vlada pa je odločila, da se s tistimi boni lahko plačajo davki. Tako bo vsak z največjim veseljem nesel tiste papirje na davkarijo in jih dal moter namesto gotovine za plačilo dolžnih davkov. Slovenskemu ljudstvu bo s tem pomagano za milijone in milijone dinarjev.

Druga stvar, ki so jo slovenski ministri dosegli je pa zvišanje takozvanega «eksistenčnega minimuma» pri dohodninskem davku. Kaj je to? Dohodninski davek je moral plačevati vsak državljan, čigar dohodek je bil višji od 5000 dinarjev. Ta najnižja mera («minimum») se je zdaj dvignila na 6000 dinarjev. Dohodninskega davka bodo torej znanprej oproščeni vsi tisti, ki imajo dohodkov več od 5000, a vendar manj od 6000. Ta olajšava ima tem več vrednosti, čimbolj

se je utrdila plačilna moč dinarja v zadnjem času.

Slovenski ministri pa so tudi zahtevali, naj se davki bolj po človeško iztirjujejo in naj se davčni vijak pri predpisovanju davkov ne privija tako hudo kakor se je delalo doslej.

Doslednost.

Radikalna stranka je torej v novi vladni kombinaciji pokazala dobro voljo, da se bo res kaj storilo za ljudstvo. «Domoljub» pravi glede na to: «SLS bo pomagala pri tem gospodarskem delu, dokler bo radikalna stranka to dobro voljo ohranila. Kakor hitro pa bi radikalno stranko ta dobra volja minila — česar v državnem interesu ne želimo — bodo slovenski poslanci šli. Zakaj brezuspešno bi se trudilo 20 ljudi, če bi jih 140 (toliko je radikalcev) delalo proti. Samo za ministrske stolčke pa SLS ni in ne bo bita.

Kakšna bo torej prihodnost?

Ne napovedujemo. Mi samo vemo, da se je že v prvih dneh, ko je tudi SLS prišla za krmilo, pri državni ladji začutil močan preokret: vlada je napovedala velike gospodarske reforme. Baš to je namreč prva zahteva SLS. Jasno pa je, da čez noč ne bo do teh reform prišlo. Za to je treba vztrajnega in spozumnega dela in dovolj časa.»

Tržaška stanovanja

Socialno razmerje med ljudmi se razvija tako, da to, kar je bilo nekdanj jasna pravica, postane sčasoma očitna krivica. To se tem huje občuti tam, kjer gospodari kapitalizem in liberalizem. Ta pa ima tudi v Trstu gorak brlog. To bomo brž pojasnili.

Lastninska pravica je gotovo nekaj svetega, toda je omejena, ni najvišja pravica na tem svetu. Tako uči krščanski socializem. Višje ko lastnina je življenje in zdravje. Liberalcem ta nauk ne gre v trde butice. Za liberalce je lastnina Bog Oče in Sin in sveti Duh, ker za pravega Boga jim je tako malo mar.

Hiša je moja.

Gospodarji pravijo: «Hiša je moja. Jaz jo lahko prodam, poderem, zažgem, podarim drugim, prezidam, povišam, znižam, razširim. Moja je. Kdor hoče notri stanovati, naj plača, kar zahtevam, ali pa naj ostane pod mlilim nebom, meni nič mar. Jaz lahko pustim hišo prazno, saj imam denar. Kako se bodo drugi preživili, me ne briga.»

Tako govori liberalizem-kapitalizem.

Počasi, gospod kučegazda!

«Prav lušno je res na deželi, kjer hišca na samem stoji. Tam lahko gospodar hodi okoli nje in govori: moja je. V mestu pa ni tako lušno. Če si

hotel imeti hišo samo zase, čemu si pa zidal kurnik na pet nadstropij? Saj nimaš niti toliko otrok, da bi vsak eno nadstropje zasedel.

Vidiš, ljubi kučegazda, pravi nauk uči to-le: Lastnina ima prirojeno socialno funkcijo. Lastnina ima svojo vlogo v življenju človeštva, ne kot gospodarica, ampak kot služabnica. Tvoja petnadstropna hiša sredi Trsta zelo očitno kaže, da ima socialno funkcijo. Ti kurniki, ki stojijo «po vrsti kakor hiše v Trstu», so zato, da imajo Tržačani svoje brloge, domove, stanovanja, kakor ljudem pritiče.

Človekoreja.

Če bi v hišah bivala živali, bi hišni gospodar lahko vodil napredno živinorejo. Liberalce-kapitaliste misli isto o ljudeh. Njemu je hiša hlev, kateri mora nesti čim največ dobička. (Današnja kapitalistična kultura se je že sploh prevrgla v ogabno «človekorejo», žal da se tega premalo zavedamo. Bodimo s tega vidika hišnim gospodarjem hvaležni, da so mas na to spomnili). Toda kdor spozna krščanski socializem, ne more priznati «človekoreje». Človek je oseba in to je kaj drugega kakor zgolj sredstvo gospodarskega izkoriščanja.

Omejena lastninska pravica.

Ljudje imamo eden do drugega neke dolžnosti, ki se jih ne moremo otresti. Krščanski socializem jih obsega v dveh besedah: Pravica in ljubezen. Obe ti dve omejujeta absolutno rabo lastnine ter lastninsko pravo upogibata v jarem socialnih nalog in dolžnosti. O ljubezni ne bomo govorili tržaškim odeluhom, ker tisti, ki veruje samo v svoj trebuh, ne more teh reči umevati. Govorili bomo pa o pravici, katere ima — v podobi rečeno — meč v rokah in zna prisiliti bolj nevkretne. Meč pravice je država.

Naloga države.

Naloga države nikakor ni, da bi vse podse zgrebla kakor sitna kokoš, ampak da s svojo zakonodajo in upravo ureja (koordinira) delovanje in gibanje podložnih narodov, slojev, stanov, organizacij. Ta koordinacija je glavna naloga države v notranjem poslovanju. Država torej ne more lastninske pravice absolutno dajati ali jemati, pač pa ima dolžnost, da jo upogiba, prirezuje, prireja tako, da bo lastnina služila splošnosti.

Država ima torej tudi proti hišnim gospodarjem pravico in dolžnost, da brzda njihovo samovoljnost, kadar se ta razvija v socialno nevarnost. Ta slučaj je dejansko tu, bodisi v Trstu, bodisi po drugih mestih Italije. Treba je torej z modro in pravično postaviti preskrbeti za varstvo najemnikov. Kadar bodo pa najemniki gospodarje stiskali, bo pa čas obrzdati najemnike.

V uvodu smo rekli, da z razvojem

PODLISTEK

Iz življenja imenitnega Kraševca

Kompare in borba za glagolico.

To poglavje je jako zanimivo. V to borbo je proti koncu minullega stoletja posegel razen več Hrvatov med Slovenci zlasti Josip Kompare. V tem članku ne bom opisal te borbe, ampak samo, koliko, kolikor sem našel v zapiskih v zupniščini Komparetovi.

Po Istri se je vršilo precej konferenc, na katerih so obravnavali vprašanje staroslovenskega jezika. Duhovniki so splošno želeli, naj bi se glagolica, ki je bila zadnje časa povsem izpodrinjena, na novo poživila in v cerkvah zopet vpeljala.

V tej borbi so bili Istrani sami, Goriška se ni oglašala, če izvzamemo na pr. Miklavža Kocijančiča, župnika v Ročah, ki je Komparetu pisal, da je treba glagolici priboriti zmago, ter slučaj bogoslovcev v goriškem semenišču, odkoder je bogoslovec Franc Terseglav poslal Komparetu spomenico glede vpra-

šanja glagolice. O tej spomenici bom razpravljaj kasneje.

Nekje se je vršila konferenca, na kateri je poročala oseba, ki je uživala zaupanje škofa Šterka. Škof Šterk je bil v srcu prijatelj staroslovenskega bogoslužnega jezika. Nekoč je bil radi tega vprašanja pri samem cesarju Francu Ježefu. Kakor znano, je cesar na potovanju po Istri leta 1887. izrečno naročil poreškemu škofu, naj strogo pazi na to, da se ne bi širila slovanska liturgija. (Glej La Liturgia slava, Pesante Giovanni, Parenzo 1893., str. 165). Šterk se je v avdienci previdno zavzemal za glagolico. Pa cesar mu je odvrnil: «Die altslavishe Liturgie verlangen orthodoxe Russen und mit ihnen alle eure jungen Geistlichen», nakar je pustil Šterka v sprejemnici samega.

Kompare sam je bil v središču dela za obnovo glagolice. 18. oktobra 1902. je pozval vse slovanske istrske dekane in druge duhovnike na sestanek. Mons. Vinko Zamlić, dekan na Voloskem, je odpisal, da je zadržan, a dodaje: «Rado hoću podpreti od svoje strane koliko moguće, da se znamenito pitanje bo-

goslužja rieši povoljno za sve nas. Molimo se dragom Bogu, da nas kriepi i pomože. Sa bratskim pozdravom.»

Kaj se je na sestanku zgodilo, mi ni znano.

Dekan buzetski, Kalac, javlja 6. 5. 1903., da se bo vršil 8. 5. 1903. sestanek pri Franeetu Flegu na stanici Počokaj. Prišli bodo Zamlić z Voloskega, dekan Rogač iz Hrušice, Bersenda, Krokek, Bukovec in drugi. Glavni predmet razprave: glagolica.

Tudi v Trstu se je vršil sestanek z istim predmetom. To priča pismo nadžupnika Antona Nežića iz Čepića od dne 27. 10. 1902., ki piše Komparetu, da je težko bolan, da ne more na tržaški sestanek radi glagolice. Zalosten v srcu, a ne more. Odobrava pa vse sklepe.

Zanimivo je bilo pismo dekana tomajskega Matije Sila, ki se je v pismu 25. 10. 1902. proti pričakovanju postavil proti glagolici, češ ljudstvo ne bo po uvedbi slovanskega jezika v obred prav nič boljše.

To pismo je bolelo. Nekki Ante piše Komparetu: «Mons. Zamlić, ki bo sestavil spomenico na sv. očeta, hoče, da mu

pomagam. Pošlji mi glavne točke. — Delaj, da bodo vse župe na Krasu složne z nami. Piši Benkoviču, Čujem, da so nekateri za našo sveto stvar nespornostno odgovorili. Naša stara rana! Roti jih, zaklinjajte jih!»

Zelo odločen je moral biti sestanek zastopnikov dekanatov Pazin, Pićan, Kršan in Buzet. Na pazinskem sestanku so se storili naslednji sklepi: 1. Nalogo: mi branimo glagolico. 2. Vse slovenske in hrvatske župe imajo pravico do glagolice. Slavet, ki je sedaj v rabi, je le začasni naslednik glagolice. 3. Dokler se duhovniki glagolice ne naučijo, in se ne natisne glagolški misal, naj ostane vse pri starem. 4. Škof pride v Pazin 30. 6. 1903. Vse župnije dekanatov Pazin, Pićan, Kršan in Buzet pošljejo k škofu po 2 zastopnika, da pod vodstvom dr. Trinašića in dr. Kurelića nastopijo za oživetje glagolice. Drugi dekanati o priliki, 5. Hrvatske in slovenske duhovnike naj predložijo ordinariatu spomenico, ki jo sestavi Mons. Zamlić, dekan vološčanski, Nežić, dekan kršanski, in Kalac, dekan buzetski.

(Dalje prihodnjice).

zgodovine in socialnega življenja počasi pride tako, da se pravo izvrše v krivico. Dobra zakonodaja mora paziti na to, da v takih slučajih poseže vmes ter zopet medsebojno razmerje slojev in stanov naravna v pravo smer, to je k splošni blaginji vseh.

Zdelo se nam je potrebno to reči na-čelno pojasniti, ker se ta čas toliko piše o gospodarjih in najemnikih, a se mnogokje opazja, da pisec medostaje pravega fundamenta ter enotne osnove, na katero treba graditi reformo. To po-manjkanje mačelnosti se tedaj nujno razvija v malikovanje surove sile, ki pa sama zase ni ne pravica, ne ljubezen in je zato sama zase nezmožna ustvarjati socialno blaginjo. Tudi državna sila mora biti le sredstvo naddržavne prave.

Deseti brat v Godoviču

Lep zimski dan je bil, pa sem jo udaril tja čez proti Godoviču. Godovič leži v prijazni dolini, kjer se križajo poti Logatec-Idrija in Veharše-Ajdovščina. Veliki gozdi se razprostirajo tam okrog proti državni meji. Godovič je prijazna vas, samo preveč »zaplankana«, kakor pravijo. Le poslušajte! Jaz

kot Deseti brat — pa menda sem malo več kakor Polde iz Kovačevega rovta — pridem v vas truden in lačen ter zavijem kot ponavadi v gostilno. Pa kaj zvem, še predno vstopim? Tabla, ali tista deska, kjer stoji gori pisano, da se tam dobi raznovrstna roba za tolažbo želodca, je izginila raz zid. Kaj to pomeni? Uganko mi razreši mladenič, ki je na sredi ceste cigarete kadil; reče mi: »Nikar ne hodite noter, ker ne boste nič dobili, so koncesijo nazaj dali«. Sta še dve drugi gostilni, a kaj pomaga, ko se me dobi drugega kakor fabriško vino. Za gostilniško obrt se je oglasilo dosti prosilcev, a so vsi izven vasi ter tudi prostorov nimajo (primernih). Bolje bi bilo, ako bi se stara gostilna obnovila.

Ravno prav sem prišel, ko je zvonilo k maši; občudoval sem lepe glasove godoviških zvonov in lepo ubrano zvonenje. Na to so Godovčani lahko ponosni. Šel sem v cerkev. Ker petje rad poslušam, sem jo potegnil na kor. Med pridigo so bili fantje vrh stopnic malo preveč glasni. Po končanem govoru se o-glase orgle, ki so tudi popravljene, kmalu nato pa pevci, ki so jo — primojtrikrat — fest zarezali, samo bas bi lahko malo bolj pritisnil, tenor pa je nekoliko preboječ. Malo čudno se mi je zdelo, ker ni bilo organista, nadomeščala ga je njegova sestra; po naključju sem zvedel, da je bolan.

Po opravi se nisem utegnil ustavljati po vasi; udaril sem jo naravnost proti domu. Srečeval sem same lepe in mlade dekleta, še tisto sem videl, ki menda zna »iz bukev« potico peč.

Drugič pojdem pa v Godovič pogledat, kaj društva delajo. Samo za srajco si bom moral natlačiti kuhanega fižola, da ne bom tako lačen ostal, kakor to pot.

je nekje na Goriškem podežat izdal zelo stroge odredbe proti plesu in kletvini. Prosimo našega podeštata v Materiji, o katerem čujemo, da je mož na svojem mestu, naj bi tudi on strogo nadziral naše gostilne, ki so cele noči odprte, da mladina čez mero zapravlja zdravje in denar. — In šolska deca? Vsak dan manjka ta ali oni v šoli, če pa greš zvečer na cesto, je vse na cesti in okoli gostilen.

IDRIJA pri Bači.

Poroka. Dne 9. t. m. sta se tukaj poročila Frančiška Kačar in Alojzij Gorjup. Ob tej priliki sta novoporočenca darovala tukajšnjemu »Prosvetnemu društvu« 25 lir, za katere se jima društvo iskreno zahvaljuje. Tudi pevci in pevke se jima srčno zahvaljujejo za vso prijaznost in gostoljubnost, ki sta jo ob priliki svoje poroke izkazala celemu pevskega zboru in obenem tudi dekliskemu krožku. Novoporočencema želimo, da bi v svojem novem stanu živela mnogo let srečna in zadovoljna! Bog ju živi!

Nesreča. Isti dan popoldne, ko se je vršila gori omenjena poroka, se je tukaj zgodila resna nesreča. Ko je mlinar Kragelj Franc hotel namazati kolesa v svojem mlinu, ga je neko kolo zgrabilo za roko in mu jo do komolca popolnoma zmečkalo. Nesrečni mož je bil takoj prepeljan v goriško bolnico, kjer se sedaj zdravi. Najbrže mu bodo morali odrezati roko. Svojemu sovaščamu želimo, da bi čimprej okreval! **T. K.**

GORENJE pri Sežani.

Na železniški progi so še vedno iste sitnosti. Včasih zapirajo rampe tako pozno, da so ljudje in živina v nevarnosti, tem rajše pa drže zaprto po odhodu vlaka. Kakšen voznik po celo uro čaka, da se bo odprlo. Nekateri kliče in žvižga, toda čuvaja ni in ga ni. Ali res ni mogoče napraviti več reda v ti stvari?

PODGRAD pri Divači.

Umrla je naša priljubljena gostilničarka Helena Prelc. Radi so jo imeli vsi, ker nas je v težkih časih bodrila in nam dajala pogum. Kako je bila čislana, je pričal pogreb, na katerega so iz vseh bližnjih vasi prihiteli udeležniki. Iskrena hvala g. župniku iz Vrem in g. akademiku Tozonu za ganljivi nagrobni govor.

Za grofom Petačem. Težka slutnja nas muči. Zdi se nam, da nam je Petač pokazal pot. Drva smo že domalega vsa prodali. Dolga imamo vse polno. Prej smo mislili, da bomo dolg plačali z enim živinčetom, zdaj pa bo treba kar cel hlev izprazniti. Težke dneve preživlja naš nekdanji slavni Švarcemek. **Vaščan.**

VRHPOLJE pri Vipavi.

V nedeljo 23. januarja je v Gospodu zaspal naš prijatelj Matevž Lavrenčič v starosti 40 let, spoštovan mož in dober družinski oče. Zapustil je ženo in 3 otroke, ki še niso za delo. Bil je tudi član prosvetnega društva in je rad prisostvoval društvenim prireditvam. Bodi mu lahka zemlja. Družini naše sožalje!

Ako še nisi pokusil

testenin »Pekatek«, kupi jih. Zanesljivo prave so le v pol in en kg. zavojih z gornjo znamko. So izvrstna medosežna jed!

Zobozdravnik
dr. Sardoč D.
ordinira
v Trstu
via M. R. Imbriani 16, III.
(Prej via S. Giovanni)
od 9-12 in od 3-7.

DOL-OTLICA.

Nekaj se sliši govoriti, da ljudje ne bodo smeli več hoditi na delo v Avstrijo. Če bo res tako, bo slabo za naše kraje, kajti doma zaslužka ni. Pa je žal tudi pri nas tako, da se mnogo preveč pije in pleše po gostilnah. Po moko se gre »na kredo«, a soldi gredo za pijačo. Slabo je tudi to, da se morajo uradne ure držati le nekateri gostilničarji, drugi pa točijo po mili volji čez uro. Kdor bi moral na obe strani videti, mežika z enim očesom. Po teh potih bo tako daleč prišlo da Gorjani še kamenja ne bodo več svojega imenovali. Letos smo pridelali malo krompirja, žita pa že tako ponavadi ni; drugi pridelki so bili tudi bolj revni. Če bo tako - uboga Gora!

PODGRAD v Istri.

Pritožbe imamo zaradi šole v Podgradu. Prišlo je tako, da otroci nimajo nobenega veselja več hoditi v šolo in da tudi nobenega napredka ne izkažejo. Nobenega računa ne znajo skupaj zložiti, ampak le plesati in prepevati. Priстойnim višjim oblastem priporočamo, naj o ti reči pozvedujejo in kaj ukrepejo za izboljšanje. Tudi ne maramo, da otroke v šoli preveč tepejo.

ZOBOZDRAVNIK
Dr. L. MERMOLJA
sprejema
v Gorici na Travniku št. 5, II.

Duhovniki

imajo v omarah župnega urada včasih matične knjige, ki so zelo slabo vezane ali pa je vezava že popolnoma obrabljena, tako da se posamezni listi trgajo. Kaj naj storijo? Naj pošljejo take knjige v **Katoliško tiskarno** v Gorico, Riva Piazzutta 18, kjer jim knjige popravijo, da bodo kakor nove.

Stab. Tip. Silvio Spazzal - Trieste

MALI OGLASI

ČISTILNO ZA ZOBE »Ideal«, sestavljeno iz močnih snovi, izvrstno razkužuje usta, odpravi smrdljivo sapo, utrdi dlesno, ovira gnitje. Kdor ga pravočasno uporablja, prepreči vnetje čeljusti in ga nikoli ne bole zobje. Vlije se 30 do 40 kapljic na 1/2 l vode in se izperejo usta. Če močno boli zob, se dene par kapljic samega »Ideal« na vato in se položi v zob. Priporoča se posebno tistim, ki imajo pokvarjene zobe in same škrbine. Izvrsten je za razkužanje in grgranje pri vnetju v grlu. — Za čiščenje zob je dobra **rožnata in črna pasta**. Ima fin okus, naredi zobe bele, ovira zobni kamen, razkuži usta in jih prijetno osveži. — Priporoča se, zlasti za slabotne otroke, ki dolgo ne shodijo, za slabotne v prsih, rahlečine **Kalciferat**, zelo okusen sirup. — Za otroke je priporočljiv prah in mazilo **»Ireos«**. — **Odlikovani laboratorij LEKARNA PRI ODREŠENIKU**. - Bistrica.

SAMO potom energičnega zdravljenja z Glykolom se ozdravi glavobol, šibkost, malokrvnost, obnemoglost. Izdelek lekarne Castellonovich, Trst. Via dei Giuliani 42. V januarju je lekarna odprta tudi ponoči.

SMILAJOD (Trpoški sok), izborna sredstvo proti arteriosklerozi, revmatizmu in težkemu dihanju, kašlju in kataru, uspešno čistilno sredstvo, posebno priporočljivo za osebe, stare nad 50 let, se prodaja samo v lekarni Castellonovich, Trst. Via Giuliani 42 (Pri Sv. Jakobu, blizu slovenske šole).

BRIVEC Andrej Roje, Gorica, via Seminario 2, se priporoča sl. občinstvu.

VELIKA ZALOGA papirja, papirnatih vrečic. Uvoz in izvoz na vse kraje. Po ugodnih cenah. Tvrdka Gastone Dolinar, Trst. - Via Ugo Polonio 5.

Kaj nam z dežele pišejo

POVIR.

Pri nas imamo že nekaj tednov kmetijski tečaj, kjer poučuje teoretično in praktično g. učitelj K. iz Sežane. Takoj ko smo zvedeli, da nas bo doletela ta sreča, so dejali nekateri: »Kaj nam je tega treba, saj pleti in kopati znamo«. Vendar se je priglasilo za pouk precejšnje število fantov. Sedaj pa jih pride vsakikrat manj k pouku. Pravijo: »To je za nas preučeno. Čemu nam bo vse to? Res je, če bi se človek hotel naučiti vso to kemijo, ki se tu poučuje, bi moral imeti glavo kot škaf!« Ti ljudje menda ne vedo, da brez kemije ni mogoče moderno in napredno kmetijstvo. Toda me čudimo se! Kdo bo pa ponečeval in razgrajal, če bodo fantje sedeli zvečer pri knjigah? — V nedeljo 6. t. m. ob 11. uri ponoči sta prišla v vas dva orožnika in sta razgnala preglasne fante. Enega sta celo odvedla seboj v Sežano, ker sta dobila pri njem »fovč«. Spustili so ga šele v torek zjutraj in sicer »ob svojem«. Radi fovča so zahtevali petinosemdeset lir, ko pa je prišel plačat, so se zadovoljili le z desetimi.

V soboto, 5. t. m. sta praznovala zakonska Perhavec iz bogate hiše slovesno zlato poroko. To je bil dogodek, ki ga Povir doslej še ni videl. V svatih je bila vsa zlahta, čez 30 po številu. Obradu v cerkvi je prisostvovalo skoro več ljudi, nego jih pride običajno ob nedeljah k sv. maši. Zlasti so bile radovedne ženske. Te bodo morda celo hude, da smo postavili to vest na zadnje mesto.

LOKEV pri Divači.

Žal mi je, da prejmem tako malo števil »Malega lista«. Ne vem, kdo je tega kriv. Leta 1926. nisem prejel 21 števil »Malega lista«. Včasih sem poprašal pismonoša, zakaj ni »Malega lista«. Odgovoril mi je: »Zaplenjen«. Toda, če bi bil zaplenjen, bi se v naslednji številki bralo, da je bil zaplenjen. (O. ur.: tekoma celega leta je bilo samo par števil zakonito zaplenjenih). On mi pa pravi: »Saj se ne »merta« zapisati za »Mali list«, ki je vedno zaplenjen. Toda jaz

sem se pisal (naročil) in se bom pisal, dekler bom vedel, da še izhaja »Mali list«. Sedaj v tem letu 1927. sem dobil edino eno številko (dopisnik piše 10. februarja). In kadar prinese, mi ga prinese ali v ponedeljek, ali v torek, ali šele v sredo, le malokrat že v soboto, pa lahko bi ga že v petek.

Tri leta že sem naročnik »Malega lista«. Tako ga ljubim, da kadar zagledam pismonošo, kar popustim delo, mu tečem naproti, vzamem »Mali list« (če je, seveda!) in ga nesem v hišo. Ko se mrak naredi, delo končam, grem v hišo, si umijem roke in primem »Mali list« ter ga ne pustim, dokler vsega ne prečitam.

ZADLOG nad Idrijo.

Ker se prav malo oglašamo v »Malem listu«, moram pisati, da bojo naročniki čitali, kaj je pri nas novega. — Pričeli smo se resno truditi za gospodarski napredek. Napravili smo ravno sedaj novo mlekarino, da bi si kaj zboljšali dohodke. — Naši fantje imajo tudi veselje za napredek. Pričeli so se učiti godbe. Skoraj uro daleč morajo hoditi k vajam, pa imajo veliko veselje; zraven je tudi par oženjenih mož iz prejšnje dobe, ki so bili že pred vojno v tem. Tudi učitelj, akoravno že 60 let star, ima posebno veselje do godbe. — »Ohceti« bomo tudi imeli par v naši vasi ta predpust. — Obiskala nas je tudi španska bolezen, vendar smrtne žrtve ni bilo.

Član Mlekarne.

GOLAC.

Dolgo že ni bilo glasa iz našega sela. Pa kaj? Dobrega nimamo poročati. Če greš po vasi čuješ samo tarnanje, da nimajo za sol, kaj šele za obleko. Vendar pupe, ki moža love, so oblečene po najnovejši modi. Ples je od Božiča naprej vsako nedeljo in tudi ob delavnikih cele noči. Čul sem, da izdaja vlada razne postave proti plesom, kletvini, gostilnam; pri nas žalibog se uspehi ne vidijo. Res da smo očetje pokličani vzgajati svoje otroke za poštene državljanke, ali kaj ko smo brez moči spričo tolikih priložnosti in zapeljevanja. Bralo se je, da

Gospodarstvo

KAKO ZDRAVIMO ŽIVINO. Živina je zaklad našega kmeta. Ko živina zboli, je nesreča v hiši. Kako naj si gospodar pomaga v prvi sili? Živino-zdravnik je daleč in stroški so z njim. Iz te stiske hoče rešiti kmeta knjiga: »Kako zdravimo živino«. To knjigo je napisal strokovnjak. Dobili jo bodo jeseni vsi člani Goriške Mohorjeve družbe. Za šet lir bo vsak član prejel pet knjig, med njimi tudi to koristno knjigo. Gospodari, vpišite se v Mohorjevo družbo!

Draginja. Po računu, ki ga objavlja v svojem vestniku Delavske zadruge v Trstu, je bila draginjska številka (za hrano) v decembru 156,392, v januarju pa 155,931. Znižalo se je torej le za malenkost, ki pri rastočem pomanjkanju dela ne zaleže. Najlažje bi se za sedaj znižala cena mesa, le pritiskati bi bilo treba na mesarje.

Do kdaj je treba urediti gnojno jamo po novi postavi? Rok je sedaj podaljšam do konca 1. 1928. Torej je še čas, vendar ne predolgo odlašati.

Ob Hublju pri Ajdovščini je bil komisijski ogled 13. januarja. Sklenilo se je napraviti dva vodovoda: enega za mesto Gorico, kateri bo zajemal 105 litrov vode v sekundi, drugega pa za Kras, kamor bo šlo 57 litrov na sekundo. Stroški bodo šli v milijone. Delalo se bo brž, ko se zagotovi denar. Prav bi bilo, da se kmalu začne, tudi zato, da bi domačini v sedanji brezposelnosti dobili kaj zasluzka.

Slaba cena živine je tudi v Avstriji, kakor toži »Koroški Slovenec«. Tudi v Jugoslaviji so cene nizke, nižje celo kakor pri nas v Italiji. Najslabše krave za mesarja so tam po 2-3 dinarje (0,80-1,20 L) živa teža, molzne in breje po 5-6 Din (2.-2,40 L), debeli voli za mesarja po 7-8 Din (2,80-3,20 L). Meso se v Mariboru prodaja po 10-18 Din (4.-7,20 L), torej mnogo ceneje nego v Trstu.

Beneške obligacije (vojna odškodnina) imajo borzno ceno 61,70 %, t. j. za 10.000 lir obligacij dobiš 6.170 lir gotovine, ako jih prodaš za gotov denar.

Zlato ima uradno ceno 451 papirnatih lir za 100 zlatih. Cekin za 20 kron velja 88 papirnatih lir.

Sadjarjeva opravila spomladi. Pod tem naslovom je lepo umljivo navodilo v »Ljudski priliki«. Ako je še misl kupil, stori to brž. Tam je tudi člančič kako treba gojiti vrtnice.

Postava o gnojiščih je razložena v »Ljudski priliki«. Vsak poljedelec bi moral to brati v svojo lastno korist. Denar za izobrazbo ni nikoli preč vržen, nevednost pa stotake in tisočake požira. Če plačaš naročnino za Mali list, 10 lir, dobiš priliki v dar in imaš svoj tednik pošten poučen in zajemljiv.

Sejm v Materiji 14. jan. Priganih je bilo 45 volov, 80 krav, 10 telet, 40 prašičev. Cena prašičev 140-150 lir glava.

Cene po Istri. Črno vino: Kaštelir 220, Motovun 200-240, Umag 200-225, Novigrad 220-250, Oprtalj 180-220, Buzet 220, Buje 240-250. Belo vino: Kaštelir 200, Višnjan 200, Motovun 180-240, Umag 180-200, Oprtalj 180-210, Buzet 200, Buje 180-250. Olje 7-10 lir liter. Seno 25-70 lir stot.

Kmečko tajništvo.

Plačevanje zaostalega vinskega davka. Kdor je dobil poziv, da mora plačati zaostali vinski davek, lahko še napravi prošnjo, da se mu dovoli plačevanje na obroke. Prošnjo je treba napraviti **takoj** in jo poslati na finančno intendanco tiste pokrajine, pod katero spada občina, kjer davkoplačevalec biva. Če si na primer iz Bistrice, boš poslal prošnjo na intendanco na Reki; če si iz Postojne, pa v Trst itd.

Cotič. Obstoja 4. razredna sadjarska in vinarska (srednja) šola in enoletni sadjarski in vinarski tečaj. Mi vam svetujemo, da se vpišete na prvo. Sporočite nam, za katero ste se odločili.

Uradnica. V penzijskem zavodu se me prenačijo. Prvikrat so nam komaj določili uro, kdaj naj se vrnemo po informacije. Potrpajte par dni.

Bistrica. Ako je oče tuj državljan, mora sin odslužiti vojake kakor drugi. Se ne da nič napraviti.

I. F. Ž. Prošnja za pokojnino za sina ne bo tako hitro rešena; saj sami pravite, da ste jo vložili v zadnjem roku 1926. Treba čakati. — Glede davka pa nam morate sporočiti, za kateri davek gre; enkrat pišete o dohodninskem, drugič o hišnem in nazadnje o zemljiškem. Pišite natančno.

Mladenč iz Istre. Potni listi so ustavljeni. Izdajajo jih samo trgovcem; drugače le v slučaju smrti ali težke bolezni. Treba je imeti potrdilo od italijanskega konzula v Ljubljani. Samo italijanski policiji morate plačati 63 lir za kolek.

Kocjan Fr., Božglav Fr., Živic Al. in Kobeja Fr. Povir. Rekurze smo napravili. Za vsak rekurz je treba 3 kolkovane papirje po 2 liri.

I. U. Idsko. Pošljite nam obe likvidaciji, ker ne vemo, koliko vam še pritiče. Več v pismu.

J. Rutar, Jelšane. Vašo prošnjo smo prejeli; potegnili se bomo za Vas.

I. M. Bistrica. Poizvedeli bomo v Rimu glede pokojnine.

T. I. Podstenje. Lahko vložite prošnjo, da se vam dovoli plačevanje zaostalega vinskega davka na obroke. Prošnjo morate nasloviti na kr. intendanco na Reki, ker spadate pod reško pokrajino. Od tam bodo prošnjo poslali v Trst.

Gluhomem. Zakon pravi, da imajo nedorasli bratje in sestre pravico do pokojnine po padlem bratu, kadar sta umrla oče in mati ali kadar mati nima pravice do pokojnine. Svetujemo vam, da mati napravi prošnjo za povišanje pokojnine.

Ali podpirate trgovce in podjetja, ki oglašajo v Malem listu?

Ali zahtevate postrežbo v domačem jeziku?

Naša pošta.

Dolenje pri Jelšanah. Dopis govori o zadevah ene same družine, pa še o teh si urednik ne more narediti jasne sodbe iz dopisa. Poročajte kaj bolj splošnega.

Zadlog. Pratiše smo že davno poslali g. Vidmarju.

Po čem je lira?

Dne 16. februarja si dal ali dobil:

za 100 dinarjev — 40,50 L.

za 100 š. kron — 68,25 L.

za 100 fr. frankov 90,75 L.

za 100 šilingov — 320.— L.

za 1 dolar — 23,05 L.

za 1 funt — 111,95 L.

MODERNA PARFUMERIJA

G. B. GIUMLIA - POSTOJNA

Bogata izbira dišav in dišečega mila iz prvovrstnih domačih in tujih tvornic. Toaletne potrebščine in predmeti za darila. Drobnarije in umetnije. Koralde, biseri, predmeti iz brušenega beneškega stekla.

CENE ZELO ZMERNE.

Trgovino lahko obiščete, ne da bi morali kaj kupiti.

Jakob Bevc

urarna in zlatarna

TRST - Campo S. Giacomo št. 5

ZLATO kupuje v vsaki množini po najvišjih cenah.

KRONE plačuje više kot vsi drugi.

ZALOGA raznovrstnih ur in zlatenine.

ZDRAVNIK

Dr. IGOR FRANKO

absolvent dunajske klinike,
ordinira odslej samo

v IL. BISTRICI

vsak dan

od 10 - 12 in od 15 - 17 h.

Izšel je žepni koledar

VEDEŽ

za 1. 1927

dobiva se v trgovini

J. Štoka - Trst

Via Milano 37

in v vseh trgovinah pa deželi.

SEMENA

Zemlja in gnojila v več vrstah

Cenik brezplačno. — Odlikovano cvetličarsko in vrtnarsko podjetje

M. GERMAN - TRST

Via Michelangelo 718 - prodajalna Via Roma 3, Tel 12-49

detelje, sočivja in cvetlic. Velika izbira cvetlic za vrte, sobane i. t. d. Čebulčki datij, tuberoz, begonj, gladij i. t. d.

ZOBOZDRAVNIŠKI AMBULATORIJ

Dr. G. Laurinsich

TRST - Via delle Sette Fontane 6 - TRST

Izvršuje točno vsako delo z zlatom in kavčukom. Slovincem z dežela poseben popust za potne stroške.

Govori se slovensko.

Delo z jamčeno.

Cene ljudske.

Odprto od 9-13 in od 15-19 - Ob nedeljah od 10-12

Ljubljanska kreditna banka

Podružnica v Trstu: Via XXX Ottobre 11

Brzjavni naslov: Bancalubiana - Telefona: 5-18, 22-98

Podružnice:

GORICA, Brežice, Celje, Črnomelj, Krško, Logatec, Maribor, Metković, N. Sad, Ptuj, Sarajevo, Split, ...

Centrala v Ljubljani

Deloška glavica in rezervni sklad: 60.000.000 dinarjev

Bavi se z vsemi bančnimi posli. - Sprejema vloge na vložne knjižice ter jih obrestuje po 4 1/2 % a vloge na tekoče račune v lirah in v dinarjih po 5 %, izvršuje borzne naloge in daje v najem varnostne celice (SAFES)

Blagajna je odprta od 9 1/2 do 12.30 in od 14 1/2 do 16 ure.

čevljarnica FORCESSIN

odlikovana v Parizu in Genovi 1924.

z veliko premijo, diplomo in zlato svetinjo

Trst via Cappin 5 pri Sv. Jakobu Trst

Zima pritiska.

Sneg in blato leži po potih. V takem času bodi glavna skrb za dobro obutev. Osnovno zdravilo za zdravo življenje se glasi: glavo hladno, noge tople!

Zato skrbite, da bo vaša družina dobro obuta.

Obrnite se na FORCESSINA!

